Europos Parlamentas
2019-2024

Žuvininkystės komitetas

2022/2148(INI)

5.4.2023

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Kinijos vykdomos žvejybos veiklos poveikio Sąjungos žvejybai ir tolesnių veiksmų
(2022/2148(INI))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėjas: Pierre Karleskind

TURINYS

Psl.

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS 3

AIŠKINAMOJI DALIS 8

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Kinijos vykdomos žvejybos veiklos poveikio Sąjungos žvejybai ir tolesnių veiksmų (2022/2148(INI))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB[1],

– atsižvelgdamas į 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1005/2008, nustatantį Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantį reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantį reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999[2],

– atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentą (ES) 2020/1998 dėl ribojamųjų kovos su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais priemonių[3],

– atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl produktų, pagamintų naudojant priverčiamąjį darbą, uždraudimo Sąjungos rinkoje (COM(2022)0453) ir į Parlamento pranešimo dėl šio pasiūlymo projektą,

– atsižvelgdamas į pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl įmonių tvarumo išsamaus patikrinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2019/1937 (COM(2022)0071), ir į Parlamento pranešimo dėl šio pasiūlymo projektą,

– atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Strategija „Nuo ūkio iki stalo““ (COM(2020)0381) ir į 2021 m. spalio 20 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl šios strategijos[4],

– atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija“ (COM(2020)0380) ir į 2021 m. birželio 9 d. Europos Parlamento rezoliuciją dėl šios strategijos[5],

– atsižvelgdamas į 1982 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvenciją,

– atsižvelgdamas į 1974 m. Tarptautinę konvenciją dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS),

[1] OL L 354, 2013 12 28, p. 22.
[2] OL L 286, 2008 2 20, p. 1.
[3] OL L 410 I, 2020 12 7, p. 1.
[4] OL C 184, 2022 5 5, p. 2
[5] OL C 67, 2022 2 8, p. 25

– atsižvelgdamas į 1948 m. kovo 6 d. konvenciją, kuria įsteigiama Tarptautinė jūrų organizacija (IMO),

– atsižvelgdamas į 2007 m. birželio 14 d. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvenciją Nr. 188 dėl darbo žvejybos sektoriuje,

– atsižvelgdamas į 1993 m. balandžio 2 d. Toremolinoso protokolą ir 2012 m. Keiptauno susitarimą,

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio 13 d. Tolimojo plaukiojimo patariamosios tarybos nuomonę ir Rinkų patariamosios tarybos nuomonę (R-06–22/WG4-WG5),

– atsižvelgdamas į 2022 m. gruodžio mėn. tyrimą „PECH komitetui skirti moksliniai tyrimai. Kinijos vaidmuo ir įtaka pasaulinėje žvejyboje ir akvakultūroje“,

– atsižvelgdamas į susitarimą dėl uosto valstybės priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, kurį 2009 m. lapkričio 22 d. patvirtino Jungtinių Tautų maisto ir žemės ūkio organizacija (FAO),

– atsižvelgdamas į 2023 m. kovo 4 d. sutartį dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose,

– atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 16 d. sudarytą Europos Sąjungos ir Kinijos Liaudies Respublikos mėlynąją partnerystę vandenynų klausimais,

– atsižvelgdamas į 2019 m. kovo 12 d. Komisijos bendrą komunikatą Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai ir Tarybai „ES ir Kinija. Strateginė perspektyva“ (JOIN(2019)0005),

– atsižvelgdamas į savo 2022 m. liepos 5 d. rezoliuciją „Indijos ir Ramiojo vandenyno strategija prekybos ir investicijų srityje“[6],

– atsižvelgdamas į 2017 m. 13-ąjį Kinijos tolimojo plaukiojimo žvejybos plėtros penkmečio planą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A9-0000/2023),

A. kadangi Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 28 straipsnyje nustatyta, kad Europos Sąjunga žuvininkystės išorės santykiuose turi užtikrinti tausų jūrų biologinių išteklių ir jūrų aplinkos naudojimą, valdymą ir išsaugojimą;

B. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1005/2008 12 straipsnyje nustatyta, kad draudžiama importuoti žvejybos produktus, gautus vykdant neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą (NNN) žvejybą;

[6] OL C 47, 2023 2 7, p. 15

C. kadangi šiuo metu yra keturios trečiosios valstybės, kurioms priskirta raudonoji kortelė, ir aštuonios trečiosios valstybės, kurioms priskirta geltonoji kortelė;

D. kadangi Kinija turi didžiausią tolimojo plaukiojimo žvejybos laivyną pasaulyje ir yra didžiausia pasaulyje žuvų miltų importuotoja[7];

E. kadangi ES remia tausios žvejybos plėtrą ir valdymą, įskaitant priemones, kuriomis gerinami stebėsenos, kontrolės ir priežiūros pajėgumai siekiant kovoti su NNN žvejyba;

F. kadangi Kinijos Liaudies Respublika yra pasirašiusi 2022 m. birželio mėn. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) susitarimą dėl žvejybos subsidijų;

G. kadangi 2022 m. birželio mėn. Kinijos Liaudies Respublika ratifikavo susitarimą, kuriuo siekiama užkirsti kelią nereglamentuojamai žvejybai atvirojoje jūroje, vykdomai Arkties vandenyno centrinėje dalyje;

H. kadangi 2018 m. Sąjunga ir Kinijos Liaudies Respublika pasirašė dvišalį susitarimą, vadinamosios mėlynosios partnerystės sutartį, kuriuo siekiama pagerinti bendradarbiavimą pasaulinio vandenynų valdymo srityje ir kurio nuolatinė darbo grupė posėdžiauja kartą ar du kartus per metus;

I. kadangi dėl įtarimų, kad naudojamasi priverstiniu darbu, JAV iždo departamento Užsienio turto kontrolės biuras pagal S. Magnitskio aktą paskelbė sankcijas kelioms Kinijos žvejybos įmonėms;

J. kadangi šiuo metu Kinijos jūrų žvejybos laimikiai visame pasaulyje sudaro 14–16 mln. tonų, iš kurių 3–4 mln. tonų gaunama vykdant tolimojo plaukiojimo žvejybą, ir didžioji dalis šios žvejybos laimikių sužvejojama vandenyse prie Vakarų Afrikos ir prie vakarinės Pietų Amerikos (Ekvadoro ir Peru)[8];

K. kadangi 2017 m. 39 proc. į ES importuotos tunų filė, kuriai taikoma 0 proc. autonominė tarifinė kvota, buvo iš Kinijos[9];

L. kadangi 2020 m. Kinija sugriežtino savo teisės aktus dėl tolimosios žvejybos valdymo; kadangi 2017 m. ji įsipareigojo iki 2020 m. sumažinti savo tolimojo plaukiojimo žvejybos laivyną iki 3 000 laivų;

Kuo didesnio skaidrumo užtikrinimas

1. apgailestauja dėl to, kad trūksta skaidrumo, kalbant apie Kinijos tolimojo plaukiojimo žvejybos laivyno laivų skaičių; atkreipia dėmesį į tai, kad visą Kinijos laivyną sudaro beveik 27 000 laivų; apgailestauja dėl to, kad Kinijos priimtos vadinamosios kontrolės taisyklės taikomos tik jos tolimojo plaukiojimo žvejybos laivynui, kuris sudaro nedidelę jos laivyno dalį;

[7] D. Pauly ir kt., PECH komiteto užsakytas tyrimas „Kinijos vaidmuo ir įtaka pasaulinėje žvejyboje ir akvakultūroje“, Europos Parlamentas, Struktūrinės ir sanglaudos politikos teminis skyrius, Briuselis, 2022, p. 14–28.
[8] Ibidem, p.14.
[9] 2020 m. birželio mėn. Tolimojo plaukiojimo patariamosios tarybos nuomonė (R-10-20/WG1).

2. ragina Komisiją pareikalauti, kad visi žvejybos laivai turėtų IMO identifikacinį numerį ir kad būtų uždrausta naudotis patogios valstybės vėliava; ragina užtikrinti galimybę visuomenei susipažinti su informacija apie tikruosius žvejybos laivų savininkus neatsižvelgiant į tai, su kokia vėliava laivas plaukioja;

3. ragina Komisiją pareikalauti iš Kinijos valdžios institucijų užtikrinti didesnį Kinijos tolimojo plaukiojimo žvejybos veiklos ir žvejybos susitarimų skaidrumą;

4. pažymi, kad didėja Kinijos Liaudies Respublikos ir trečiųjų valstybių žvejybos susitarimų skaičius; apgailestauja dėl to, kad trūksta skaidrumo, kalbant apie šiuos susitarimus, licencijas ir leidimus;

5. ragina Kiniją ratifikuoti ir įgyvendinti FAO susitarimą dėl uosto valstybės priemonių; ragina pakrantės valstybes viešai skelbti informaciją apie tolimojo plaukiojimo žvejybos laivų padarytus pažeidimus ir sankcijas;

Europos Sąjungos apsauga nuo nesąžiningos verslo praktikos

6. ragina valstybes nares griežtai užtikrinti Europos teisės aktų, susijusių su laimikio atsekamumo ir deklaravimo sistema, vykdymą; norėtų sužinoti Kinijos laivų vykdytos žvejybos produktų skaičių ir kiek jų po to patenka į Sąjungos rinką;

7. ragina Kiniją ir valstybes, su kuriomis ji pasirašė žvejybos susitarimus, stiprinti savo pajėgumą vykdyti kontrolę, nustatyti NNN žvejybos atvejus, užkirsti jiems kelią ir į juos reaguoti; siūlo Komisijai prisidėti prie šių pastangų techniniu požiūriu;

8. ragina jūrų gėrybių gamintojus Sąjungoje ieškoti įvairių pirminio perdirbimo grandies partnerių;

9. pabrėžia, kad dėl autonominių tarifinių kvotų Kinija gerokai padidino savo importą į Sąjungą; mano, kad tai lemia rinkos iškraipymus, nes sausio mėn. vykdytas didžiulis importas, kuris neatitinka konkrečios paklausos; pažymi, kad šis importas nuo 25 000 tonų 2017 m. palaipsniui padidėjo iki 50 000 tonų 2020 m.;

10. pažymi, kad Kinija subsidijuoja savo laivynus, vykdančius veiklą išskirtinėse ekonominėse zonose ir atvirojoje jūroje; pabrėžia, kad dėl neseniai 2022 m. birželio mėn. pasirašyto PPO susitarimo dėl žvejybos subsidijų turėtų būti mažinamos išmokamos sumos;

Žvejybos išteklių, žmogaus teisių ir apsirūpinimo maistu savarankiškumo apsauga

11. pažymi, kad dėl Kinijos žvejybos laivyno veiklos intensyvumo senka ištekliai; mano, kad siekiant nustatyti naudojimo lygį reikėtų įvertinti tikslinių išteklių būklę;

12. ragina įgyvendinti valdymo planus valstybėse, su kuriomis Sąjunga yra sudariusi tausios žvejybos partnerystės susitarimus (TŽPS); pažymi, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimas su Mauritanija, į kurį įtrauktas pelaginių žuvų išteklių valdymo planas, sumažino visų šiuos išteklius žvejojančių laivų žvejybos intensyvumą;

13. ragina Komisiją parengti strategiją, siekiant spręsti problemą, susijusią su tuo, kad Kinija importuoja vis daugiau žuvų miltų iš kitų pasaulio valstybių; pabrėžia, kad toks importas gali kelti grėsmę apsirūpinimo maistu saugumui Afrikoje;

14. ragina Komisiją taikyti Reglamentą (ES) 2020/1998 Kinijos įmonėms, kurioms JAV iždo departamentas jau taiko sankcijas, ir prireikus šią priemonę taikyti ir kitoms įmonėms, kaltinamoms žmogaus teisių pažeidimais;

Kinijos ir Sąjungos dialogo tęstinumo užtikrinimas

15. pabrėžia, kad su Kinija bendradarbiaujama pasauliniu lygmeniu FAO, regioninėse žvejybos valdymo organizacijose ir PPO, siekiant parengti pasaulinę kovos su NNN žvejyba politiką ir taisykles;

16. ragina Sąjungą ir Kiniją glaudžiai bendradarbiauti tausaus jūrų biologinių išteklių naudojimo, vandenynų (ypač žvejybos) valdymo ir kovos su NNN žvejyba srityse;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad MARE generaliniam direktoratui skiriami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai yra nepakankami, atsižvelgiant į Kiniją ir tikrus poreikius; ragina iš naujo juos subalansuoti, kad būtų užtikrintas dialogo tęstinumas;

°

° °

18. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Pranešėjas norėtų atkreipti dėmesį į keturias pagrindines strategines kryptis, siekiant reaguoti į Kinijos žvejybos veiklos pasekmes.

Svarbiausia kryptis – šios veiklos skaidrumas. Kad teisės aktų leidėjas galėtų veiksmingai ir tinkamai reaguoti, labai svarbu daugiau žinoti apie Kinijos laivynų vykdomos žvejybos pastangas ir tos veiklos aspektus. Turimais duomenimis, Kinijos tolimojo plaukiojimo žvejybos laivų skaičius svyruoja nuo 900 iki 2 900. Šiuo metu turime per mažai informacijos apie Kinijos laivų sužvejojamus laimikius, jiems skiriamas subsidijas, taip pat apie Kinijos susitarimų su trečiosiomis valstybėmis turinį. Šis duomenų trūkumas yra pagrindinė kliūtis tinkamam žvejybos išteklių valdymui ir todėl neįmanoma užtikrinti reguliuojamos ir tausios žvejybos, kurią vykdant paisoma žmogaus teisių, sąlygų. Todėl pranešėjo prioritetas – gauti šią informaciją ir raginti Kiniją užtikrinti didesnį skaidrumą.

Antroji kryptis – Europos žvejybos sektoriaus apsauga nuo nesąžiningos verslo praktikos. Tausų žvejybos išteklių valdymą galima užtikrinti tik taikant griežtas ir plataus užmojo taisykles, tokias kaip bendros žuvininkystės politikos taisyklės. Tačiau šie reikalavimai, taikomi mūsų žvejams, yra prasmingi tik tuo atveju, jei jie taip pat taikomi į Sąjungą importuojamiems produktams. Šiuo požiūriu Kinija kelia ypatingą grėsmę Europos žvejybos sektoriaus gyvybingumui, nes ji tampa vis svarbesnė Europos rinkai ir trūksta skaidrumo žvejybos srityje. Todėl pranešėjas siūlo stiprinti mūsų importuojamų produktų atsekamumą, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi mūsų socialinių ir aplinkos apsaugos standartų, visų pirma, kad tie produktai nebūtų gauti vykdant NNN žvejybą. Pranešėjas taip pat ragina užtikrinti sąžiningesnę konkurenciją veiksmingai įgyvendinant 2022 m. birželio mėn. PPO pasiektą susitarimą dėl žalingų žvejybos subsidijų.

Trečioji pranešėjo pasiūlyta kryptis susijusi ne tik su būtinybe apsaugoti žvejybos išteklius pasauliniu lygmeniu, bet ir su žmogaus teisėmis ir apsirūpinimo maistu savarankiškumu. Kad būtų galima įgyvendinti Sąjungos užmojus aplinkos apsaugos ir pagarbos žmogaus teisėms srityje, turi būti analogiški užmojai tarptautiniu lygmeniu. Tokį tikslą turi ir bendros žuvininkystės politikos reglamento 28 straipsnis ir šiuo metu vykdomas darbas, susijęs su produktų, gautų naudojantis priverstiniu darbu, uždraudimu ir įmonių išsamaus tikrinimo pareiga, kuriuos savo pasiūlyme mini pranešėjas. Dėl intensyvios žvejybos veiklos ir skaidrumo stokos Kinija intensyviai naudoja pasaulio žvejybos išteklius. Kartais tai daroma pažeidžiant žmogaus teises ir sukelia daug įtarimų dėl priverstinio darbo. Galiausiai šis intensyvus išteklių naudojimas kelia grėsmę aprūpinimui maistu, ypač Vakarų Afrikoje, nes joje žuvų miltų gamybai žvejojami pagrindiniai ištekliai, kuriais maitinasi vietos gyventojai. Vien Kinijai tenka 50 proc. viso pasaulio žuvų miltų importo, todėl šio pranešimo klausimai yra labai aktualūs. Šie klausimai yra ne tik akivaizdus žvejybos išteklių tvarumo uždavinys, bet ir apsirūpinimo maistu savarankiškumas ir žmogaus teisių apsauga pasaulyje. Todėl pranešėjas ragina imtis ribojamųjų priemonių prieš įmones, kurios nepaiso žmogaus teisių, ir prireikus įvertinti išteklių būklę (visų pirma tų išteklių, kuriuos Kinija naudoja žuvų miltų gamybai).

Ketvirta kryptimi pranešėjas primygtinai ragina tęsti Sąjungos ir Kinijos dialogą siekiant tausesnės žvejybos. Žvejyba yra vienas iš klausimų, kuriais šiandien gali susitarti daugiašalės organizacijos. Naujausi pavyzdžiai – šių metų kovo mėn. Jungtinių Tautų atvirųjų jūrų sutartis

ir 2022 m. birželio mėn. PPO susitarimas dėl žvejybos subsidijų. Pastaraisiais metais Kinija taip pat padarė pažangą kovodama su NNN žvejyba. Todėl pranešėjas ragina tęsti dvišalį dialogą su Kinija ir daugiašaliu lygmeniu (FAO, RŽVO ir PPO) siekiant tausesnės ir geriau reguliuojamos žvejybos.

Apibendrinant, Sąjunga gali ir privalo imtis veiksmų, kad žvejyba pasaulyje taptų tausesnė. Pradėti reikia nuo nuolatinio mūsų pačių praktikos gerinimo, konsultuojantis su suinteresuotaisiais subjektais, kad matytume, kokių tolesnių veiksmų imtis. Tačiau mūsų žvejų pastangos bus veltui, jei taisyklės bus taikomos tik jiems ir nebus atsižvelgta į trečiųjų valstybių laivynų žvejybos veiklą. Kinija, kaip labai svarbi pasaulinio masto veikėja žvejybos srityje, atlieka pagrindinį vaidmenį. Todėl ji turi pradėti siekti skaidresnės, tausesnės ir labiau reguliuojamos žvejybos.